

Kollektiivse pöördumise esitajad

Teie 18.11.2024

Meie .05.2025 nr 1-6/25-79/2

Kollektiivne pöördumine "Eesti toetab
Palestiina omariiklust"

Austatud kollektiivse pöördumise esindajad

Tänan teid kollektiivne pöördumise "Eesti toetab Palestiina omariiklust" eest.

Riigikogu juhatus võttis pöördumise menetlusse 2024. aasta 21. novembril ja edastas selle väliskomisjonile. Pöördumises on rõhutatud, et Eesti peab ametlikult tunnustama Palestiina riiki, samuti Rahvusvahelise Kohtu otsuseid ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu vahistamismäärust ning survestama Iisraeli järgima rahvusvahelist õigust kehtestades selleks vajalikud sanktsioonid ja relvaembargo ning katkestades diplomaatilised ja majandussuhted, kui Iisrael jätkab rahvusvahelise õiguse eiramist.

Riigikogu menetleb kollektiivseid pöördumisi Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse (RKKTS) peatüki 18² „Kollektiivse pöördumise menetlemise kord“ alusel.

Väliskomisjon arutas pöördumist k.a 17. veebruari ja 12. mai istungitel. 17. veebruari istungil tutvustasid pöördumise algatajad oma ettepanekuid ning toimus sisuline arutelu pöördumise algatajate ja komisjoni liikmete vahel. Oma arvamuse andsid ka välisministeeriumi esindajad. Sellel istungil osalesid pöördumise algatajate esindajatena Mikko Lagerspetz, Elisabeth Viinalass, Kristi Ockba, Remi Punak ja Birgit Poopuu ning välisministeeriumi Aasia, Vaikse ookeani piirkonna, Lähis-Ida ja Aafrika osakonna peadirektor Kristi Karelsohn ja sama osakonna Lähis-Ida ja Aafrika büroo direktor Andres Unga.

Algatajate esindaja Birgit Poopuu märkis istungil, et pöördumise keskne nõudmine on Palestiina riigi täielik diplomaatiline tunnustamine. Arutelu käigus keskenduti rahvusvahelisele õigusele, Palestiina riigi tunnustamise ajaloole, Lähis-Ida rahuprotsessile ja Eesti suhetele Palestiinaga. Tõdesin istungil, et Eesti on järjekindlalt toetanud kahe riigi lahendust ning kõigil osapooltel on ühine huvi saavutada Lähis-Idas ja Euroopas kestev rahu. Välisministeeriumi esindaja kinnitas, et Eesti riik jagab pöördumise algatajate seisukohta, et rahvusvaheline õigus peab kehtima universaalselt. Lähemalt saab komisjonis toimunud arutelu käiguga tutvuda väliskomisjoni 17. veebruari ja 12. mai protokollides.

12. mai istungi arutelu keskendus pöördumise peamisele küsimusele – Palestiina riigi tunnustamisele ja siin kujunes komisjoni liikmete seas ühine arusaam, et kuigi Eesti toetab kahe riigi lahendust ja püsivat rahu Lähis-Idas, ei peeta üksnes Palestiina tunnustamist rahu

saavutamise võtmeks. Seda kinnitab ka asjaolu, et kuigi 148 riiki on Palestiinat ametlikult tunnustanud, ei ole see konflikti lahendamisele kaasa aidanud.

Väliskomisjon otsustas lähtudes istungitel väljatoodud argumentidest ja tuginedes RKKTS 152¹² punktile 5 esitatud ettepanek konsensuslikult tagasi lükata.

Täna teid ühiskondliku debati algatamise eest Lähis-Ida teemadel, sest Lähis-Ida konflikt mõjutab ka Eesti julgeolekut. Kinnitan omaltpoolt, et väliskomisjon jätkab nende teemade käsitlemist ka edaspidi, sest tegemist on keerulise temaatikaga, kus lahendus ei saa olema lihtne.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Mihkelson
esimees